

INVALSHOEK B – REDUCTIE

Eis 2.B.1 De organisatie heeft een klimaattransitieplan voor haar belangrijkste activiteiten, met daarin een middellange termijn doelstelling voor scope 1, scope 2 en scope 3

Het doel van dit klimaattransitieplan is om de korte en middellange termijn strategie uit te werken en de strategische reductiedoelstellingen in het beleid en in een concreet plan van aanpak uit te werken.

Stellingname

In verband met het feit dat meer dan 98% van emissie scope 1 en 98% tevens van ons energieverbruik herleidbaar is, als de uitstoot van diesel, is het aannemelijk dat reductie moet worden gezocht in verminderen van het verbruik van onze machines en bedrijfsauto's. Dit kan door middel van:

- het vervangen door nieuwere, zuinigere modellen
- door middel van vervangen door hybride / elektrische modellen
- door middel van het inzetten op alternatieve brandstoffen en
- door het sturen op bewustzijn van directie en personeel.

Gelet op de onzekerheden waar we mee te maken hebben, in Nederland, in Europa, maar ook voor wat betreft de omwikkelingen in Amerika, de netcongestie, de hoge investeringen wat betreft het vervangen door hybride / elektrische modellen, de hogere kostprijs wat betreft alternatieve brandstoffen en ons huidige machine- en wagenpark, kan worden gesteld dat een grote reductie hier nog niet in kan worden behaald.

Wij kiezen ervoor dat CO₂ reductie behaald zal moeten worden op het reduceren van de emissie afkomstig uit diesel en is besloten de energiedoelstelling lager te stellen. Dit omdat door onderzoek is gebleken dat bij vervanging van diesel aangedreven machines en bedrijfsauto's door elektrisch aangedreven machines en bedrijfsauto's, uitgaande van het laden met groene stroom, de CO₂ emissie t.o.v. de energiereductie ca. 1,5 keer zo hoog ligt. Daarnaast zal de inzet van HVO100 leiden tot een CO₂ emissie reductie van 98%, terwijl de energiereductie slechts 3,8% betreft. Gelet op bovenstaande onderbouwing zijn wij dan ook van mening dat een reductie van 1% per jaar voldoende ambitieus is.

Analyse van de (potentiele) rol van de organisatie bij flexibiliteit in het energiesysteem

Onze bedrijfslocatie bevindt zich niet in een regio met een verhoogde kans op net congestie op het lokale elektriciteitsnet. Gelet op ons lage stroomverbruik zien wij op de moment geen noodzaak tot het nemen van maatregelen die bijdragen aan flexibiliteit in het energiesysteem.

Vergelijking met sectorgenoten

Op basis van een vergelijk met sectorgenoten aan de hand van op hun websites vermelde reductiemaatregelen, eigen maatregelen en de ingevulde maatregellijst concludeert De Hollandse IJssel BV een middenmoter te zijn. Wij hebben ons bedrijf vergeleken met:

- **Sectorgenoot 1 | Aannemingsbedrijf Van Ooijen, Woerden**
- **Sectorgenoot 2 | Th. Klever, Harmelen**

Klimaattransitieplan

2.B.1-1 CO₂ -doelstelling voor de middellange termijn

De middellange termijn doelstelling is gesteld op 5-10 jaar ten opzichte van het basisjaar 2024 en gesteld vanaf de initiële- of hercertificeringsaudit. Dit betekent dat deze doelstelling iedere 3 jaar wordt geëvalueerd en indien nodig wordt herzien.

CO ₂ reductiedoelstelling	
Scope 1, 2 en 3	De Hollandse IJssel BV wil in 2032 de uitstoot CO ₂ met 25% verminderen ten opzichte van 2024 gerelateerd aan de brutomarge
Scope 1 en 2	De Hollandse IJssel BV wil in 2032 de CO ₂ uitstoot met 80% verminderen ten opzichte van 2024 gerelateerd aan de brutomarge
	Scope 1: 80% uitstoot verminderen in 2027 t.o.v. 2032 Scope 2: nihil Scope 3: 14% uitstoot verminderen in 2027 t.o.v. 2024

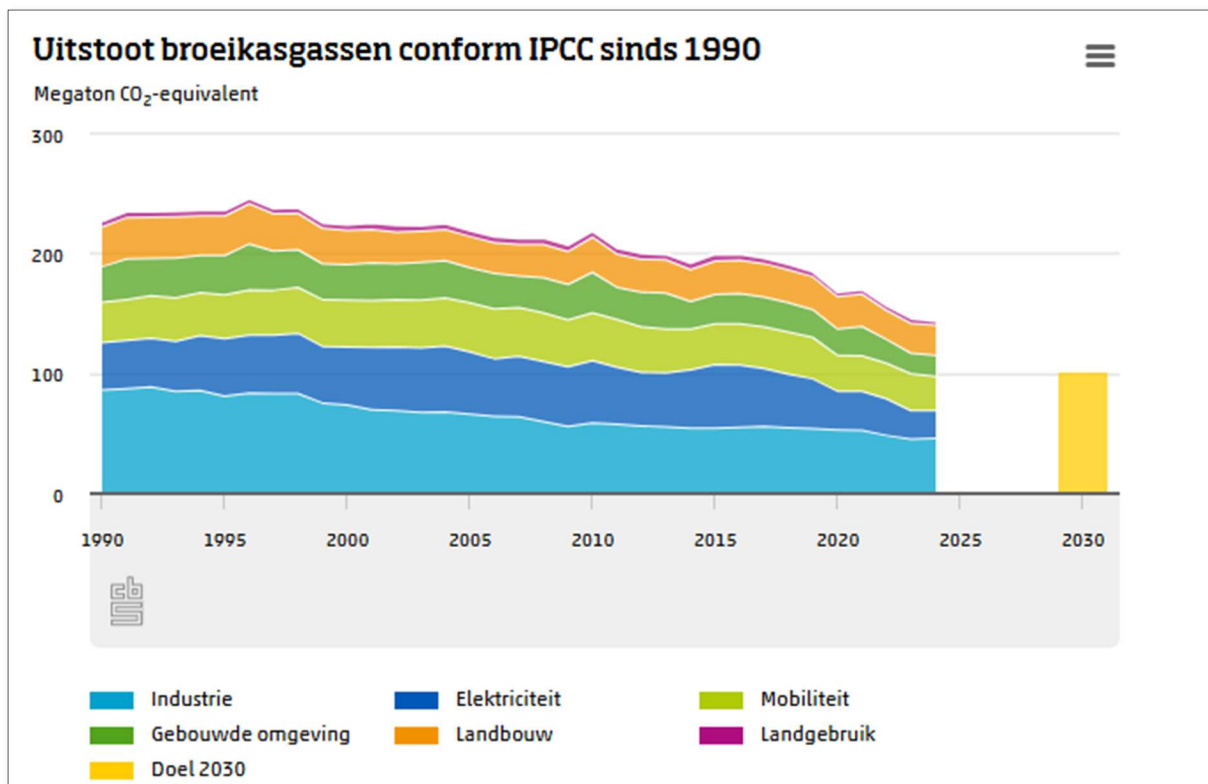
Deze doelstelling is ambitieus op basis van een vergelijk met sectorgenoten binnen de zogenaamde Cumelabedrijven, conform de oude norm, te weten 3.1. In de loop van de komende jaren zullen meer bedrijven voor de nieuwe norm zijn gecertificeerd met trede 2.

Cumelabedrijven zijn organisaties, die werkzaam zijn binnen het agrarisch loonwerk, groenonderhoud, onderhouden van watergangen en grond- weg- en waterbouwwerk.

Voor de relatie van onze doelstelling met wettelijke verplichtingen baseren we ons op het Klimaatplan 2025 – 2035 opgesteld door het Ministerie van Klimaat en Groene Groei. Bij het opstellen van de middellange termijn doelstelling is gekeken naar wat er aan ambitie in dit klimaatplan staat. In het klimaatplan staat in paragraaf 3.3. de transitie in de in dit plan onderscheiden sectoren benoemd. Deze transitiepaden interacteren op elkaar. Maatregelen binnen de sectoren hebben ook daarbuiten effect. In het plan wordt elektrificatie gezien als de hoofdroute en hernieuwbare brandstoffen als tussenoplossing (pagina 47). Dat betekent dat de doelstelling voor de middellange termijn vooral ligt op het gebruik van alternatieve brandstoffen (HVO) en op het uitvoeren van onderzoek naar toepassing van elektrificatie voor de periode richting 2050. Onze doelstelling is in overeenstemming met dit plan.

Voor de scope 3 is onderzocht wat er in het klimaatplan geschreven staat over de opbouw van een circulaire economie en reductie van ketenemissie. Maatregelen die bijdragen aan circulariteit leiden tot een significante daling in de vraag naar grondstoffen en energie. Concreet betekent dit dat de scope 3 activiteiten, die betrekking op hebben op goederen en afvalstromen, er onderzocht wordt of dit in lijn is met het Circulair Materialenplan (CMP). De verwachting is dat in 2025 in werking gaat treden.

Conform de Europese Klimaatwet is het de ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Als tussenstap is voor 2030 als doel gesteld om ten minste 55% netto reductie van broeikasgasemissie te realiseren ten opzichte van 1990. In 2024 was de uitstoot ten opzichte van 1990 met 37% gedaald (bron: (<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2025/11/daling-uitstoot-broeikasgassen-vlakt-af-in-2024>)).

Afbeelding 1: tabel uitstoot broeikasgassen conform IPCC sinds 1990

De klimaatwet stelt dat in 2030 de broeikasgasuitstoot 55 procent lager moet zijn dan in 1990. De doelstelling van 20% t.o.v. 2024 zou daarmee theoretisch uitkomen op een reductie van 57% in 2032 en ligt daarmee in lijn met de nationale wettelijke ambities.

De brancheorganisatie Cumela is mede ondertekenaar van de **Groene Koers** waarin de ambities om de landelijke klimaatdoelstellingen te realiseren voor mobiele werktuigen en materieel in de bouw- infra- en groensector staan verwoord. Dit betekent dat de doelstelling in overeenstemming is met de sectorafspraken en hierop voortbouwt.

De doelstelling is in overeenstemming met de door de sector geaccepteerde verwachtingen voor **Technology Readiness Levels (TRL's)** van de relevante technieken. Momenteel wordt er door fabrikanten veel onderzoek gedaan naar het elektrificeren en verduurzamen van mobiele werktuigen en materieel. De doelstelling is in overeenstemming met wat er in de sector verwacht wordt qua transitie van het materieel. Bij (vervangende) investeringen wordt naast de kosten/batenanalyse ook duurzaamheid afgewogen.

Er is gekozen om de doelstelling niet extern te valideren door een onafhankelijke en internationaal erkende partij.

Brandstof

Door in stappen over te gaan naar HVO100 kan een behoorlijke besparing worden behaald.

Belangrijk is wel dat het verschil in prijs van HVO100 t.o.v. gewone diesel niet groter wordt.

Twee vrachtwagens tanken op een locatie waar geen HVO100 beschikbaar is. Op dit moment is niet bekend of dat in de toekomst mogelijk wel mogelijk is.

Energie

Sinds de verhuizing in 2024 zijn wij gehuisvest in een nieuw, energiezuinig gebouw. Pand is voorzien van zonnepanelen en een warmtepomp.

Het kantoor is de grootste verbruiker. Hier zal minimaal gereduceerd kunnen worden!

Magazijnen en overige loodsen huren wij van een derde partij. Stroomverbruik is nihil, maar wel grijze stroom.

Wellicht gaan de verhuurders in de toekomst over naar groene stroom, aangezien het bedrijventerrein volop in ontwikkeling is.

Energie project/bouwplaats

Vooraf wordt altijd geïnventariseerd welke mogelijkheden er zijn om duurzaam te werken. Denk hierbij aan:

- is het mogelijk om gebruik te maken van bestaande elektriciteitsaansluiting, i.p.v. de inzet van diesel-aggregaten
- kunnen er natuurlijke dammen worden aangelegd, zodat noodpompen niet nodig zijn
- lokale aannemers, leveranciers
- opslag en overslaglocatie, zodat onnodig transport kan worden voorkomen

Inkoop materialen t.b.v. projecten en onderaannemers

De huidige scope 3-analyse is gebaseerd op een spend-based methodiek, wat inhoudt dat de nauwkeurigheid van de CO₂ -gegevens beperkt is. Hierdoor is het momenteel lastig om een betrouwbare reductiedoelstelling voor scope 3 te formuleren. Daarnaast zijn jaarlijks de werkzaamheden, gedeeltelijk, verschillend, dus het ene jaar kan de uitstoot hoger of lager zijn dan het andere jaar.

Opdrachtgevers

Een van de belangrijkste opdrachtgevers is het **Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR)**. Met dit waterschap werken wij al diverse jaren samen en hebben hiermee raamovereenkomsten voor klein onderhoud en groot onderhoud kunstwerken (2024).

Een belangrijk onderdeel van de inschrijvingsleidraad bij de raamovereenkomst groot onderhoud kunstwerken was duurzaamheid.

Hiervoor was onderstaand opgenomen.

Duurzaamheid heeft een plek in zowel de inschrijvingsfase als tijdens de uitvoering van de raamovereenkomst. Specifieke duurzaamheidseisen zullen altijd in de volgende nadere opdrachten worden verwerkt. Aangezien dit veelal project specifiek is, zullen er aanvullende duurzaamheidseisen gesteld kunnen worden. De focus voor deze raamovereenkomst ligt op de volgende aspecten:

1. Materialen

HDSR streeft naar een zo goed mogelijk circulair ontwerp en realisatie, onderhoudsbestendigheid, lage life cycle costs (LCC) en materialen met zo laag mogelijke milieubelasting (CO₂ en MKI). De focus ligt op de materialen met de grootste voetafdruk binnen HDSR: beton, asfalt, elementenverharding en staal. 'Specials' zijn hout, steen, composiet.

2. Investerings

Dit gaat over het belang van maatschappelijk verantwoord investeren, het investeren in assets die toekomstbestendig zijn en de LCC zo laag mogelijk houden. Dat is de kerntaak van Beheer. Doelstellingen zijn sturen op total costs of ownership (inkopen op laagste LCC in plaats van laagste investeringskosten), het 'ontpieken' van investeringen door bijvoorbeeld grote vervangingsoperaties, voorkomen van achterstallig onderhoud en anticyclisch werken.

3. Routekaart schoon en emissieloosbouwen

HDSR heeft zich gecommitteerd aan het ambitieuze niveau zoals gedefinieerd in de routekaart schoon en emissie loos bouwen en de Roadmap Transitiepad Weg-, Dijk- en Spoormaterieel (WDSM). Van alle gegunde partijen wordt verwacht dat zij zich bij uitvoering van deze raamovereenkomst conformeren aan het ambitieus niveau zoals gedefinieerd binnen de roadmap WDSM.

4. HVO100

HDSR richt zich bij haar projecten onder andere op emissiereductie. Om dit binnen de raamovereenkomst te verankeren zal de eis worden opgenomen dat bij de uitvoering voertuigen minimaal HVO100 moeten gebruiken.

Bij elk op te starten project wordt dus goed gekeken naar de duurzaamheid. Dit gebeurt in overleg met het waterschap, maar ook met betrokken leveranciers.

2.B.1-2 Energiebesparings- en duurzame energiedoelstelling voor de middellange termijn

Voor het besparen van het energieverbruik moet er een kwantitatieve doelstelling zijn voor de besparing van het energieverbruik voor het zelf opwekken, opslaan en gebruiken van duurzame energie voor de middellange termijn. Deze doelstelling is:

Energiebesparings- en duurzame energiedoelstelling
In 2032 ten opzichte van 2024 12% minder energie (MJ/kWh) verbruiken

Deze doelstelling draagt bij aan het behalen voor de voorgenoemde CO₂-doelstelling. Deze doelstelling is gebaseerd op het basisjaar 2024 en wordt ten opzichte van de laatste initiële audit of hercertificeringsaudit geëvalueerd en indien nodig aangepast.

Bij het vaststellen van deze doelstelling is beoordeeld of deze doelstelling in overeenstemming is met de huidige flexibiliteit in het energiesysteem. Ook is onderzocht wat de doelstelling betekent t.o.v. de CO₂-doelstelling. Uit berekening blijkt dat de factor voor reductie t.o.v. de CO₂-reductie gemiddeld 1,6 is bij transitie naar elektrificatie. Dit richtgetal geeft de verhouding aan waarop de bovenstaande doelstelling is gebaseerd t.o.v. en in samenhang met de CO₂-doelstelling en dat het behalen een grote mate van afhankelijkheid kent van de CO₂-doelstelling. Voor wat betreft de vergelijking met andere organisaties en in relatie tot de wettelijke verplichtingen is de CO₂-doelstelling leidend.

2.B.1-3 Middellangetermijnstrategie

Acties die worden ondernemen om de voorgenomen doelstellingen te halen voor de middellange termijn zijn:

- 2025 – 2032 bij de opdrachtgevers actief onder de aandacht brengen dat voor de transitie het benodigde budget moet worden uitgetrokken;
- 2028 – 2030: Onderzoeken welke machines er t/m 2032 vervangen moeten worden en onderzoeken welke alternatieven er zijn of worden ontwikkeld voor dit type en wat de mogelijke levertijden zijn;
- 2028 – 2030: In kaart brengen van alle afvalstromen en te gebruiken grondstoffen waarbij er een toetsing plaatsvindt aan het Circulair Materialen Plan (CMP) en onderzocht wordt of er alternatieve mogelijkheden zijn;
- 2028 – 2030: Kennis verzamelen van materialen, grondstoffen en afvalstromen om actief de opdrachtgevers te betrekken bij het voorstellen van alternatieve mogelijkheden in ontwerp- en uitvoeringsfase om de impact op de keten te verlagen en overige beïnvloedbare emissies positief te

beïnvloeden;

Aangezien we op moment het kantoor (etage) en de bedrijfsgebouwen huren zijn we afhankelijk van de verhuurders. Indien we in de toekomst over eigen onroerend goed zouden beschikken, dan komen onderstaande punten eveneens in aanmerking

- 2027 – 2030: Onderzoeken en uitwerken wat de status is van het huidige energienetwerk in de omgeving en wat de energievraag van het bedrijf zou zijn en wat hier de mogelijkheden van zijn;
- 2027 – 2030: Onderzoeken hoe en op welke wijze er energie op het eigen terrein kan worden opgeslagen. Wat hier de voorwaarden voor zijn qua vergunningplicht, eisen brandverzekering, (arbo) veiligheidsrichtlijnen en externe veiligheid;
- 2030 – 2032: Realiseren van eerste eigen energieopslag en laadlocatie.

De benodigde investeringen om bovengenoemde maatregelen te realiseren worden niet apart begroot. Indien plannen actueel en realistisch worden, dan zal daar het financiële aspect in worden meegenomen.

Samenwerking

De voorgenoemde middellange termijnstrategie wordt besproken op de overleggen van het sectorinitiatief en waar mogelijk samenwerking gezocht met branchegenoten. Hierbij wordt bijvoorbeeld onderzocht of een gezamenlijke laadlocatie mogelijk is en of er gebruik gemaakt kan worden van externe partijen of energiehubs in de omgeving.

De benodigde kapitaalgoederen die noodzakelijk zijn voor het behalen van de doelstellingen zijn:

- Duurzaam materieel;
- Accu's voor opslag van het energie.

Voor het realiseren van de doelstellingen is er afhankelijkheid van de technische beschikbaarheid en financiële haalbaarheid van deze kapitaalgoederen. Om dit te bepalen is er regelmatig overleg met branchegenoten en worden er Total Cost of Ownership (TCO) berekeningen opgesteld in de periode van 2027 - 2032 om te bepalen wat de financiële impact is op het bedrijf en op de opdrachtgevers bij vervanging van het huidige materieel voor duurzame (elektrische) alternatieven.

Plan van aanpak

In het onderstaande plan van aanpak zijn door voorgenoemde termijnen onderverdeeld in concrete acties voorzien van actiehouders en planning. Ook dienen deze acties als input voor de doelstellingen op korte termijn en het daarbij behorende plan van aanpak.

Kansen en risico's

De volgende kansen en risico's zijn geïnventariseerd die mogelijk positieve of negatieve impact kunnen hebben op de middellangetermijnstrategie.

Kansen

- Prijzen van duurzaam materieel zoals elektrische grondverzetmachines dalen, waardoor de TCO berekening dichterbij de traditionele uitvoering komt te liggen. Het gevolg hiervan is dat er eerder geïnvesteerd kan worden en de financiële impact voor ons en onze opdrachtgevers kleiner is;
- Opdrachtgevers stellen budget beschikbaar om projectmatig te experimenteren met duurzame alternatieven waardoor deze resultaten verwerkt kunnen worden in definitieve voorstellen;
- Bij aanbestedingen een onderscheidende score behalen doordat duurzaamheid als een belangrijk gunningscriterium wordt ingezet. Met het resultaat van de inschrijfbepaling en de financiële onderbouwing, die daaraan ten grondslag ligt, is versneld investeren mogelijk.

Risico's

- Door netcongestie is er vertraging bij het aanvragen van vereiste aansluitingen;
- Doordat het inzicht niet juist en volledig is zijn de doelstellingen op verkeerde aannames gebaseerd waardoor er een afwijkingen optreden in de monitoring;
- Door tegenvallende financiële resultaten kan er minder in duurzaam materieel geïnvesteerd worden en loopt de vervangingsagenda vertraging op;
- De ontwikkeling van nieuw en duurzaam bouw materieel loopt vertraging op waardoor bestaand materieel langer door moet draaien;
- Door personeelsgebrek maakt het huidige materieel minder draaiuren waardoor het vervangen voor een duurzamere variant langer moet worden uitgesteld, dan vooraf gepland;
- Vergunningen voor het plaatsen van accu's of realisatie van een laadplein worden niet verstrekt omdat het omgevingsplan van het bevoegd gezag daar niet op is afgestemd.

Monitoren van voortgang:

In de directiebeoordeling, tevens voortgangsverslag, wordt weergegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot uitgevoerde maatregelen en bereikte reductie. De CO2-Prestatieladder maatregellijst wordt op de website www.co2-prestatieladder.nl ingevuld en gepubliceerd.

Plan van aanpak middellange termijn

Onze maatregelen zijn vooral gericht op het reduceren van uitstoot van het brandstofverbruik van het materieel en wagenpark.

Gebruik HVO100	Overgaan op HVO100
Elektrificatie wagenpark	Op langere termijn zullen auto's/materieel vervangen gaan worden door elektrische auto's/materieel. Ondanks dat dit voor de middellange termijn nog niet zal gaan gebeuren, wellicht incidenteel, blijft het wel belangrijk om de ontwikkelingen te blijven volgen.
Elektrificatie hulpmiddelen/gereedschap	Het grootste deel van ons handgereedschap is elektrisch. Hulpmiddelen die vervangen moeten worden ook elektrificeren, tenzij de werkzaamheden hiervoor niet geschikt zijn.
Duurzamere inkoop materialen	In overleg met opdrachtgevers, maar ook met leveranciers, kijken of er duurzamere keuzes zijn. Efficiënt inkopen, zodat er minder transportbewegingen zijn.
Onderaannemers	In gesprek gaan met onderaannemers over reductie CO ₂ en wat zij doen en bereid zijn te gaan doen. Indien nodig elektrische machines inhuren, mits de opdrachtgever hiervoor bereid is te betalen.
Opdrachtgevers	In gesprek gaan met opdrachtgevers om ze soms betere keuzes te laten maken in verband met duurzaamheid, ondanks de hogere kosten.